

Sygn. akt VI U 184/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2016 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania I. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 24 listopada 2014 r., znak: (...): (...)

w sprawie: I. C.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o składki

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż I. C. nie posiada zadłużenia z tytułu składek w wysokości 3949 zł 56 gr,

w tym na :

- 1) ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji (...)) za okres od 2014-04 do 2014-07 w kwocie 2 647, 68 zł oraz należne odsetki w kwocie 103,00 zł,
- 2) ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji(...)) za okres od 2014-04 do 2014-07 w kwocie 1 081,60 zł oraz należne odsetki w kwocie 42,00 zł,
- 3) Fundusz Pracy (zakres nr deklaracji (...)) za okres od 2014-04 do 2014-07 w kwocie 220,28 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł,

Na oryginale właściwy podpis.

VI U 184/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 listopada 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – na podstawie art.83 ust.1 w związku z art.46 ust.1, art.32 i art.123 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych – określił wysokość zadłużenia I. C. z tytułu składek na kwotę 3949 zł 56 gr, w tym na:

- 1) ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji (...)) za okres od 2014-04 do 2014-07 w kwocie 2647 zł 68 gr oraz należne odsetki w kwocie 103 zł,

2) ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji (...)) za okres od 2014-04 do 2014-07 w kwocie 1081 zł 60 gr oraz należne odsetki w kwocie 42 zł,

3) Fundusz Pracy (zakres nr deklaracji (...)) za okres od 2014-04 do 2014-07 w kwocie 220 zł 28 gr oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł.

Organ rentowy podał przy tym, że wskazane wyżej odsetki naliczone zostały na dzień 24 listopada 2014r. i na podstawie art.23 ust.1 ustawy systemowej naliczane będą nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem – na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012r., poz.749).

W uzasadnieniu tej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych podał, że postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w sprawie wykazało, że nie zostały przekazane na jego rachunek wpłaty za miesiące, w których – zgodnie z art.47 ust.2 a-f ustawy – płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które – zgodnie z art.24 ust.6a ustawy – mogłyby podlegać zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek.

W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art.83 ust.1 ustawy systemowej, określił wysokość należności z tytułu składek w wysokości podanej w sentencji decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł I. C. zarzucając jej niezgodność z istniejącym stanem faktycznym.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

W okresie od 1987r. do 30 września 2012r. I. C. prowadził działalność gospodarczą, najpierw jako rzemieślnik w branży murarskiej, a następnie w formie jednoosobowego Przedsiębiorstwa Handlowo Usługowego (...) w J.. Od 1 października działalności tej już nie prowadzi, choć nie zgłosił tego faktu we właściwej ewidencji prowadzonej przez Burmistrza J.. Przyczyną zaprzestania prowadzenia powyższej pozarolniczej działalności gospodarczej przez I. C. był zły stan jego zdrowia (schorzenia serca, cukrzyca, nadciśnienie, tętnicze i łuszczykowe zapalenie skóry).

Po 2012r. nie uzyskiwał on żadnych przychodów z tej działalności, przy czym deklaracje dla podatku od towarów i usług VAT – 7 złożył w miesiącach od stycznia do grudnia 2012r. oraz od stycznia do marca 2013r., za pozostałe miesiące roku 2013 takich deklaracji podatkowych już nie złożył, jak również nie złożył tych deklaracji za miesiące od stycznia do marca 2014r., a z dniem 11 marca 2014r. został z urzędu wykreślony z rejestru podatników podatku VAT.

W dniu 30 kwietnia 2013r. I. C. złożył w Urzędzie Skarbowym w Ż. – drogą elektroniczną zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) na druku PIT 36 za 2012r. Za lata 2013 i 2014 już takich zeznań rocznych PIT 36 nie składał z powodu braku jakichkolwiek przychodów.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z zeznań świadka M. C., przesłuchania odwołującego się (e-protokół rozprawy k.80) oraz dowodów z pisma Urzędu Skarbowego w Ż. z dnia 4 września 2015r. (k.58 akt sprawy), deklaracji dla podatku od towarów i usług za rok 2012 oraz za miesiące od stycznia do marca 2013r., zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2012 – PIT 36 (nadesłanych w formie odpisów do akt sprawy przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ż. – koperta k.59 akt sprawy) oraz pozostałych dokumentów (ich odpisów bądź kserokopii) na kartach od 17 do 44, 61, 68 – 70 akt sprawy oraz w teczce nadesłanej przez Urząd Gminy w J., zawierającej dokumentację dotyczącą prowadzenia przez I. C. działalności rzemieślniczej w branży murarskiej.

Okolicznością niesporną między stronami było to, że zadłużenie składkowe wskazane w zaskarżonej decyzji dotyczyło prowadzenia przez I. C. działalności gospodarczej. Odwołujący się płatnik kwestionował jednak zasadność tej decyzji i jej zgodność ze stanem faktycznym, twierdząc że organ rentowy nie miał podstaw orzec o powyższym zadłużeniu

w sytuacji faktycznego zaprzestania przez niego prowadzenia pozarolniczej działalności jeszcze w 2012r. (pismo procesowe powoda z dnia 21 lipca 2015r. z załącznikami – k.16 – 44).

Rozstrzygając powyższy spór Sąd Okręgowy uznaje, iż odwołanie I. C. było oczywiście uzasadnione.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, o tym czy dana osoba wykonuje działalność gospodarczą nie decyduje wpis do ewidencji działalności gospodarczej, lecz faktyczne wykonywanie tej działalności. Sąd Najwyższy w wyroku z 21 czerwca 2001r. (II UKN 428/00) wskazał, że „rozpoczęcie działalności gospodarczej w rozumieniu art.3 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 1976r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1989r. Nr 46 poz.250 ze zm.) polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub koncesji” Sąd Najwyższy w uzasadnieniu podał, że tylko w przypadku istnienia gotowości do zawierania transakcji handlowych można mówić o realizacji zarobkowego celu działalności, który jest elementem ustawowej definicji działalności gospodarczej.

Z kolei w wyroku z dnia 14 kwietnia 1999r. (II UKN 570/98) Sąd Najwyższy orzekł, że „obowiązek ubezpieczenia (...) powstaje z dniem rozpoczęcia działalności, co oznacza faktyczne podjęcie działalności gospodarczej. Jeżeli nie doszło do podjęcia działalności z powodu przeszkód prawnych lub faktycznych, obowiązek ubezpieczenia nie powstaje” (por. również wyrok SN z dnia 31.03.2000r., II UKN 457/99).

Na gruncie niniejszej sprawy warto przytoczyć sentencję wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 29 stycznia 2013r. (III AUa 802/12). Sąd ten wskazał, że „skoro w myśl art.6 ust.1 pkt 5 art.12 ust.1 odczytywanych w związku z art.8 ust.6 pkt 1 u.s.u.s. obowiązkowi ubezpieczenia podlegają osoby prowadzące działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, czasowe granice prowadzenia tej działalności oraz podlegania z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego wyznacza wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dokonywany i wykreślany na zasadach przewidzianych w przepisach obowiązującej ustawy. Co prawda, ocena czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana (a więc także czy zaistniała przerwa w jej prowadzeniu) należy do sfery ustaleń faktycznych, a istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. W konsekwencji domniemywa się, że skoro nie nastąpiło wykreślenie działalności gospodarczej z ewidencji, to działalność ta była faktycznie prowadzona i w związku z tym istniał obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne”. Domniemanie wynikające z wpisu do ewidencji jest domniemaniem wzruszalnym. Odwołujący się płatnik wykazał w toku niniejszego postępowania, że w okresie objętym zaskarżoną decyzją nie prowadził działalności gospodarczej, skutkiem czego było obalenie domniemania wynikającego z wpisu do ewidencji i uznanie przez Sąd, że w spornym okresie nie podlegał on obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Zarówno osobowe źródła dowodowe, jak i dowody z dokumentów, w sposób nie budzący żadnej wątpliwości wskazywały, iż w okresie objętym zaskarżoną decyzją powód nie uzyskiwał żadnych przychodów, w tym przychodów z pozarolniczej działalności. Stan zdrowia nie pozwalał mu na jej kontynuowanie już w 2012r.

W tej sytuacji nie mogło powstać zadłużenie składkowe w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji (od miesiąca kwietnia do miesiąca lipca 2014r.).

Wobec powyższego na podstawie art.477¹⁴ § 2 K.p.c. w związku z art.6 ust.1 pkt 5 oraz art.46 ust.1, art.32 i art.83 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Na oryginale właściwy podpis.